

Bemærkninger til forslagens enkelte punkter

ad 1. Miljøafgifter

Afgifter er et kendt og prøvet virkemiddel i dansk politik. Energiafgifter på fossile brændsler til opvarmning og elafgift har været anvendt i en årrække, men der er ingen konsekvent systematik bag størrelsen af de forskellige afgifter. F.eks. er afgiften på det mest forurenende brændsel, kul, meget lavere end afgiften på olie og den indirekte afgift på naturgas. Desuden rammer disse afgifter kun private husholdninger, mens hele erhvervslivet går fri.

Den voksende erkendelse af miljøproblemernes omfang og alvor gør det naturligt at omlægge afgifterne til et afgiftssystem baseret på brændslerne relative miljøskadelige virkninger. Selv om afgifterne baseres på miljøhensyn, kan de både støtte bestræbelserne på at spare på energien og på at anvende vedvarende energi. Både besparelser og anvendelse af vedvarende energi giver mindre miljøbelastning og kan påvirkes i positiv retning af de samme styringsmidler.

De nuværende energiafgifter skal derfor erstattes af miljøafgifter på fossilt brændsel, og miljøafgifternes størrelse skal have sammenhæng med brændslerne forurening med kuldioxid og svovldioxid. Afgifterne skal fastlægges ud fra brændslets energiindhold og den gennemsnitlige forurening med de omtalte stoffer. Større energianlæg såsom kraftværker, fjernvarmeværker og industrianlæg kan få reduceret afgiften på grund af renseforanstaltninger.

Miljøafgifterne skal også pålægges erhvervsvirksomheder. Servicesektoren skal betale fuld afgift efter en kort årrække. For øvrige sektorer laves en overgangsordning, som i en årrække giver virksomhederne mulighed for at undgå afgifter mod at gennemføre samfundsmæssigt set rentable energibesparelser.

Sideløbende med omlægning af afgifterne bør der indføres forbud mod etablering af nye kulforbrændingsanlæg og påbud om afvikling af kulforbrænding inden for naturgas- og fjernvarmeområder over en kort årrække.

Afgiftsharmonisering i EF har været brugt som argument mod høje energiafgifter. Talen om afgiftsharmonisering og den usikkerhed, der er knyttet hertil, har allerede hæmmet udnyttelsen af vedvarende energi og af energibesparelsespotentialer. Det er derfor påkrævet med en hurtig afklaring. Miljøhensynet må prioriteres højest ved at fastlægge høje miljøafgifter på brændsler og ved sideløbende at arbejde for tilsvarende høje miljøafgifter i EF.

Det skal bemærkes, at meget taler for, at Vestyskland som følge af den uholdbare miljøsituation vil forhøje benzin- og oliepriserne meget kraftigt.

ad 2. Fjerne faste afgifter og indføre progressive eltariffer

En meget væsentlig hindring for besparelser er, at forbrugeren ikke får hele den økonomiske gevinst, som besparelsen er udtryk for. Både elskaber og fjernvarmeselskaber anvender høje faste afgifter. Begrundelsen herfor er, at energiproduktionen er forbundet med høje faste udgifter. En omkostningsrigtig afregning må afspejle dette.

De høje faste afgifter er i direkte modstrid med ønsket om at spare på energien. Det siger sig selv, at afgifterne fjerner en stor del af motivationen hos brugeren. Derfor må de faste afgifter væk, og alle omkostninger må afregnes som en forbrugsafhængig pris.

For elskaberne er dette uproblematisk, men for nogle fjernvarmeselskaber kan en forøget spareiver give økonomiske problemer. Derfor må ændringen følges op af garantiordninger, som sikrer, at varmeprisen ikke overstiger prisen for individuel olie- eller naturgasfyling, at ressourcebesparelser ikke straffes økonomisk, og at der skal ydes rådgivning og vejledning til fjernvarmeselskaberne om, hvordan tilslutningen til nettet kan forøges. Desuden må der fastlægges en mindstebetaling pr. bruger, men denne skal være så lav, at besparelser ikke hindres. Formålet med sidstnævnte er alene at sikre fjernvarmen en fortrinsstilling, når boligen er tilsluttet.

SF vil fremsætte et særskilt forslag til en prisgarantiordning for fjernvarmekunder.

Elpriserne er for de fleste elskabers vedkommende degressive: jo højere elforbrug, des lavere kW-time-pris. Dette prissystem er naturligvis også en hindring for besparelser og i modstrid med ønsket om at nedsætte energiforbruget.

Den ideelle afregning for husholdninger ville være progressive tariffer, der f.eks. kunne bestå af en kvote til lav pris pr. person i husstanden og en betydelig højere pris pr. kilowatt-time ved overskridelse af kvoten. Der kan imidlertid være betænkeligheder ved sådanne tariffer med hensyn til deres virkning og administration. Derfor bør der forud gennemføres (vellykkede) forsøg eller grundige overvejelser for at klarlægge mulighederne.

ad 3. Elskabernes medansvar for besparelser m.m.

En nødvendig forudsætning for elbesparelser i større stil er, at elskaberne er motiverede for besparelser. Derfor må elforsyningsloven ændres. Elskaberne skal have medansvar for, at besparelsespotentialer i selskabets område er rimeligt udnyttet.

Dette forudsætter, at elskaberne har de nødvendige midler til at påvirke udviklingen. Et effektivt mid-